



Lempäälän kunnan laaja hyvinvointikertomus
vuosilta 2017-2020 ja
hyvinvointisuunnitelma vuosille 2022-2024



Sisällys

- ✓ Johdantoa hyvinvointia ja terveyttä edistävään työhön
- ✓ Strategia, lait ja asetukset
- ✓ Hyvinvointikertomuksen tarkoitus
- ✓ Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden seurantaan valitut indikaattorit
- ✓ Kuntalaisten hyvinvointi ja terveys indikaattorien perusteella
- ✓ Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen 2022-2024
 - Lempäälän kunnan hyvinvointijohtaminen
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemat
- ✓ Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet vuosille 2022-2024



Johdantoa hyvinvointia ja terveyttä edistävään työhön

Jokaisella kuntalaisella tulisi olla mahdollisuus elää laadukasta elämää Lempäälässä kaikissa elämän vaiheissa ja saada siihen tuki sekä palvelut kunnan tuottamista palveluista.

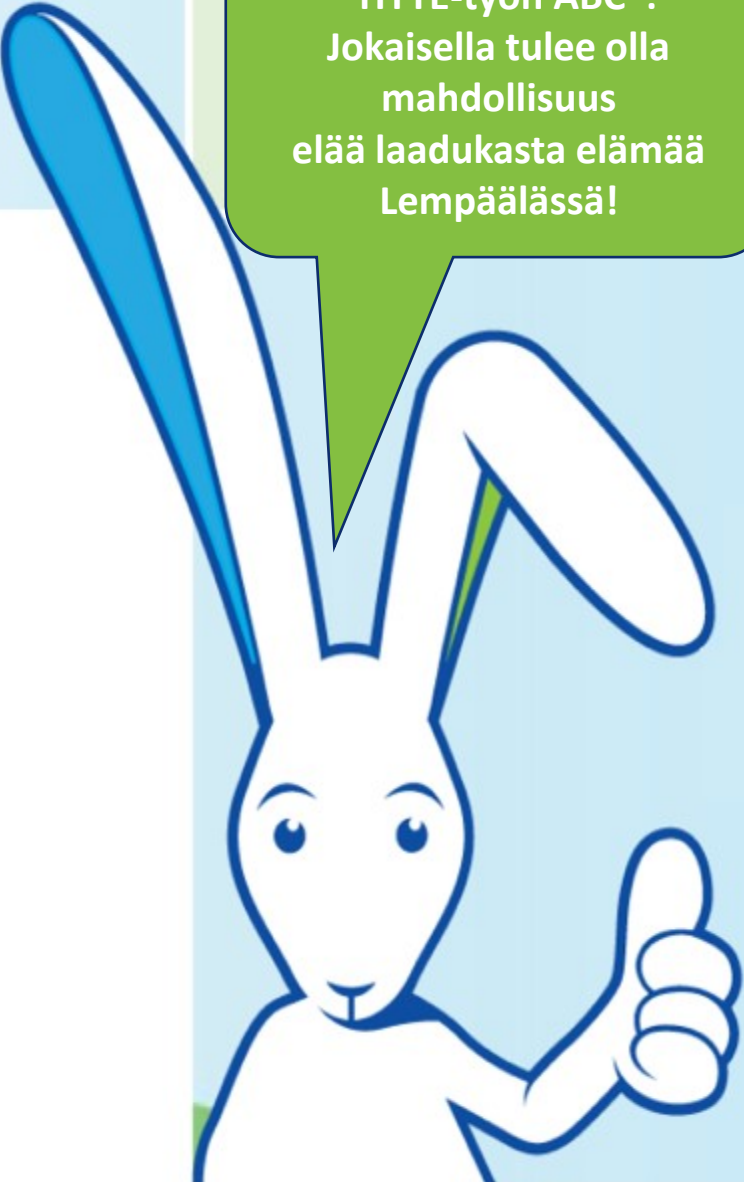
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön tavoitteena on vaikuttaa kuntalaisten elämän sujuvuuteen, elämänlaatuun ja kokemukseen toimivasta arjesta Lempäälässä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ohjaavat sekä Lempäälän kunnan kuntastrategia että vuosille 2017 – 2020 hyväksytty kunnan laaja hyvinvointikertomus ja turvallisuussuunnitelma.

Lempäälän kuntastrategiaan on ensimmäiseksi strategiseksi päämääräksi kirjattu ”**Kuntalaisemme voivat hyvin**”.

Vuonna 2020 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteiksi päätettiin:

- Mielenterveys ja sen tukeminen
- Päihteettömyyteen tukeminen
- Liikkumisen aktivointi





”HYTE-työn ABC”:
Jokaisella tulee olla
mahdollisuus
elää laadukasta elämää
Lempäälässä!

Strategia, lait ja asetukset

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ohjaavat strategisesti sitä, että jokaisella kuntalaisella olisi mahdollisuus elää laadukasta elämää Lempäälässä kaikissa elämän vaiheissa sekä saada siihen tarvittava tuki kunnan tuottamista palveluista.

Hyvinvointikertomusta ohjaa terveydenhuoltolaki, jonka 12. pykälä mukaan kunnan tulee laatia hyvinvointikertomus valtuustokausittain ja seurata sen toteutumista vuosittain.

Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetetaan paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja niihin liittyvät toimenpiteet, joiden pohjalta luodaan hyvinvointisuunnitelma.

Hyvinvointisuunnitelma on konkreettinen toimenpidesuunnitelma, jonka tarkoituksena on vaikuttaa edellä mainittuihin painopisteisiin.

Suunnitelmassa on määritelty tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, toiminnasta vastaava taho sekä se, mihin painopisteisiin toimenpide vastaa.





Hyvinvointikertomuksen tarkoitus

Hyvinvointikertomus nostaa esiin tietoa lempääläisten hyvinvoinnista ja ohjaa toimintaamme kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen parissa.

Hyvinvointikertomus toimii pohjana hyvinvointisuunnitelmalle.

Hyvinvointisuunnitelmaan asetetut tavoitteet huomioidaan taloussuunnitelmassa sekä palvelualueiden ja prosessien palvelusuunnitelmissa. Niiden toteutumista arvioidaan talousarvion seurannan yhteydessä.

Hyvinvointikertomus koostuu seuraavista osista:

- 1) Kuntalaisia koskeva hyvinvointitieto indikaattorien pohjalta (valtuustokausi 2017-2020)
- 2) Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2022-2024



Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden seurantaan kunnanvaltuuston valitsemat indikaattorit vuosille 2017-2020



Lempäälän kunnanvaltuuston päättämät, kaikkia ikäryhmiä koskevat hyvinvointia- ja terveyttä kuvaavat indikaattorit



Palvelut

- Perusterveydenhuollon (ml hammashuolto) nettokustannukset, €/as
- Terveyden edistämisen aktiivisuus, pistemäärä TEA viisari perusterveydenhuolto
- Terveyden edistämisen aktiivisuus kunnan strategisessa johtamisessa, pistemäärä TEA viisari kuntajohto

Ihmissuhteet ja elämänmuutokset

- Huoltosuhde, demografinen
- Väestöennuste 2030
- Nettomuutto / 1000 asukasta
- Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1000 asukasta

Asuminen, elinympäristö ja turvallisuus

- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitajakset / 10 000 asukasta
- Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta
- Poliisin tietoon tuulleet huumausainerikokset / 1000 asukasta

Taloudellinen toimeentulo

- Verotulot, € / asukas
- Vuosikate, € / asukas
- Kunnan lainakanta, € / asukas
- Kunnan nettokustannukset yhteensä € / asukas
- Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot, %
- Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Kasvu, oppiminen, kasvuyhteisöt

- Koulutustasomittain

Vapaa-aika

- Terveyden edistämisen aktiivisuus liikunnan edistämisessä

Fyysinen terveys, mielen hyvinvointi ja itsensä toteuttaminen

- Sairastavuusindeksi, ikävakioitu (Kela)
- Mielenterveysindeksi, ikävakioitu

Lapsia ja lapsiperheitä koskevat indikaattorit



Elintavat ja terveyskäyttäytyminen

- Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Ei syö koululounasta viitenä päivänä viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Nuuskaa päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Fyysinen terveys, mielen hyvinvointi ja itsensä toteuttaminen

- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Kiusaamiseen ei ole puututtu koulun aikuisten toimesta, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Taloudellinen toimeentulo

- Lasten pienituloisuusaste, % alle 18-vuotiaista henkilöistä
- Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

Palvelut

- Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0-17 vuotiaita vuoden aikana, % vastaavan ikäisistä

Kasvu, oppiminen, kasvuyhteisöt

- Opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisuun oppitunnilla, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ihmissuhteet ja elämänmuutokset

- Lapsiperheet, % perheistä
- Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä
- Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista



Nuoria koskevat indikaattorit



Elintavat ja terveystyytyminen

- Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion/ammattillisen oppilaitoksen 1. ja 2. luokan opiskelijoista
- Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % lukion/ammattillisen oppilaitoksen 1. ja 2. luokan oppilaista.

Ihmissuhteet ja elämänmuutokset

- Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. luokan oppilaista
- Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kasvu, oppiminen, kasvuyhteisöt

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

Taloudellinen toimeentulo

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18-24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

Työ ja toiminta

Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta

Fyysinen terveys, mielen hyvinvointi ja itsensä toteuttaminen

- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. luokan oppilaista
- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. luokan opiskelijoista
- Ylipaino, % lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista
- Ylipaino, % ammattioppilaitoksen 1. ja 2. luokan opiskelijoista
- Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % lukion 1. ja 2. luokan oppilaista
- Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. luokan opiskelijoista

Ikäihmisiä koskevat indikaattorit

Taloudellinen toimeentulo

- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisistä

Palvelut

- Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavan ikäisistä
- Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavan ikäisestä väestöstä



Ihmisten hyvinvointia ja terveyttä kuvaavia indikaattoreita kehitetään kansallisesti koko ajan ja niiden toimivuutta niiden toimivuutta tarkastellaan ja arvioidaan kunnissa säännöllisesti.



Terveyden edistämistyö Lempäälän kunnassa sekä kuntalaisten hyvinvointi ja terveys valittujen indikaattoreiden perusteella vuosina 2017-2020



Seutukunnan kuntien terveyden edistämisen aktiivisuus vuonna 2020

	Lempäälä	Tampere	Kangasala	Nokia	Pirkkala	Vesilahti	Koko maa
Kaikki sektorit	63	72	62	65	74	68	67
Kuntajohto	72	95	86	76	79	72	78
Perusopetus	68	68	64	71	73	73	66
Lukiokoulutus	45	70	55	-	71	-	66
Ammatillinen koulutus	-	-	-	-	-	-	63
Liikunta	62	78	69	74	85	72	72
Perusterveydenhuolto	59	70	62	59	62	62	63
Kulttuuri	62	59	49	30	84	60	59

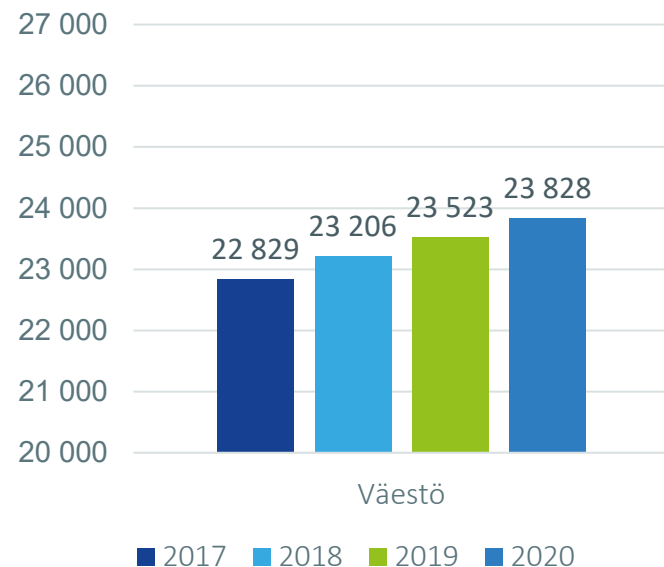


Kuntien terveyden edistämisen aktiivisuutta seurataan valtakunnallisesti TEAvisarin avulla. Kyselyt toteutetaan vuorovuosin niin, että kuntajohdon ja perusopetuksen tiedot kerätään parittomina vuosina ja perusterveydenhuollon, liikunnan, ammatillisten oppilaitosten ja lukion parillisina vuosina. TEAvisari osoittaa visuaalisesti kuvattuna toimivat asiat sekä kehittämiskohteet. Tarkemmat tulokset saatavilla osoitteesta teaviisari.fi

Lähde: THL / TeaViisari

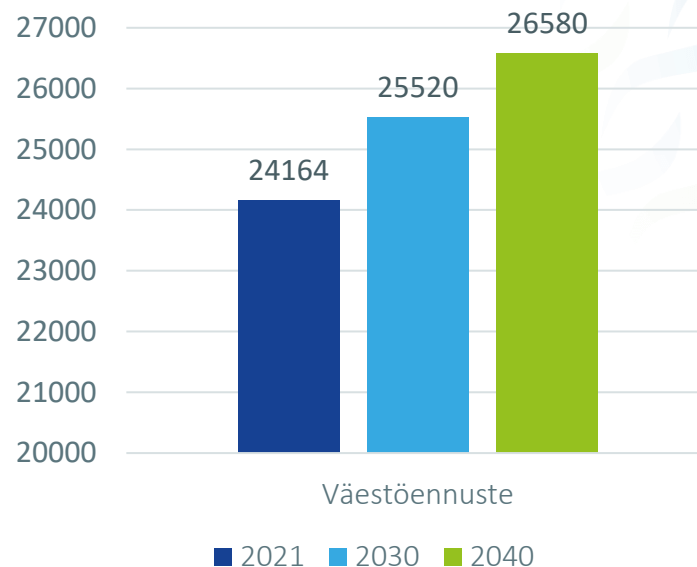


Väestörakenne ja -ennuste



Väestö

Lempäälän väestö on muuhun maahan verrattuna melko nuorta. Vuonna 2019 0-17- vuotiaiden osuus väestöstä oli 26,7 prosenttia. Syntyvyys on Lempäälässä hieman nousussa.



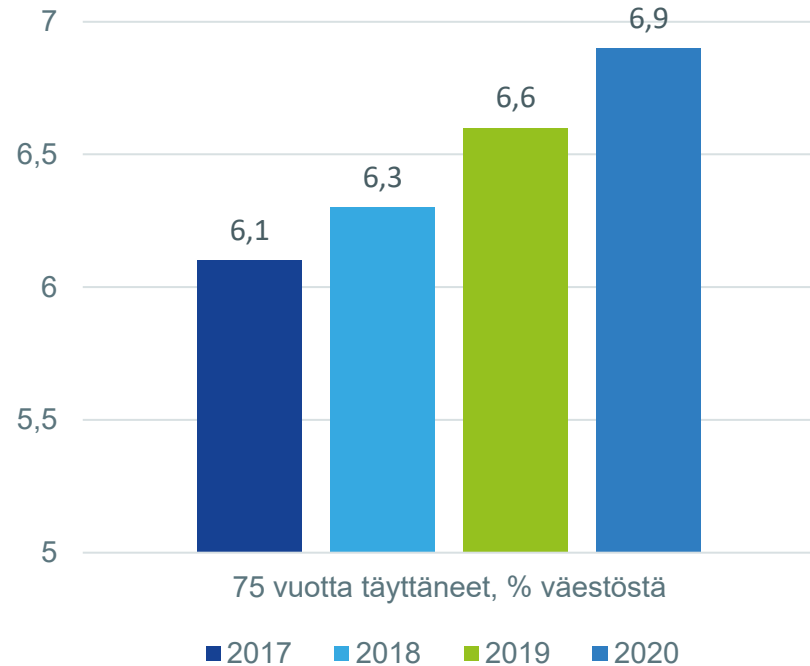
Väestöennuste

Väestöennuste Lempäälässä on kasvava.

Väkiluku (2020)	väestöennuste 2030	Syntyvyys* (2020)	Yli 75-v osuus (2020)	0-17.v %- osuus väestöstä (2020)
23 828 (+)	25.520	48,5 (+)	6,9 % (+)	26,7 % (-)

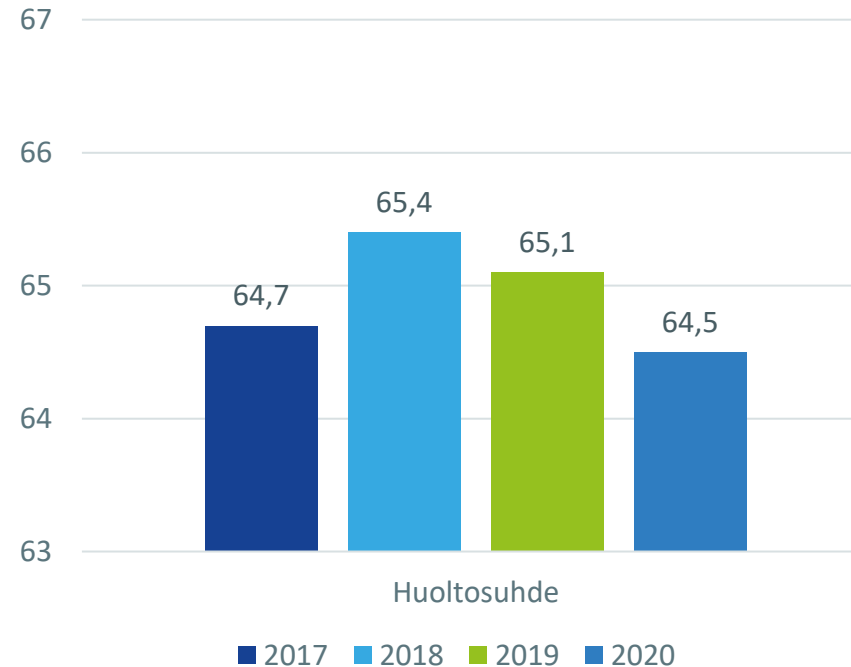


Ikääntyneiden osuus ja huoltosuhde



75 vuotta täyttäneet

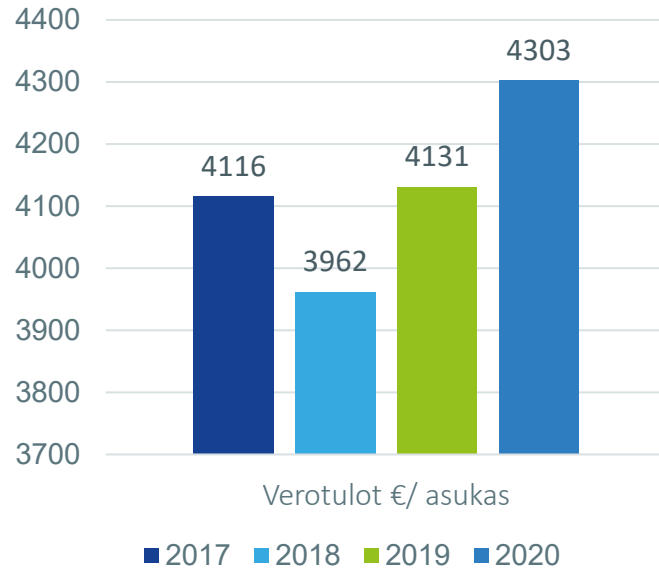
75 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä kasvaa, mutta on Lempäälässä muuta maata pienempi (Lempäälä 6,9 %, koko maa 9,9 %).



Huoltosuhde

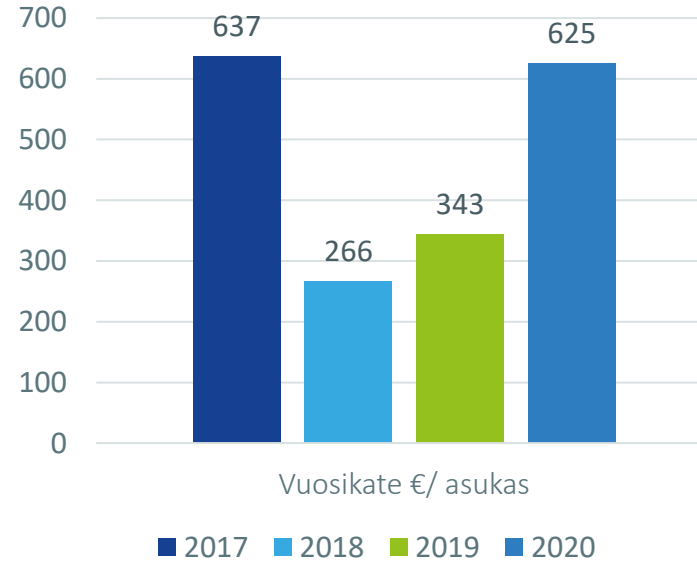
Demografinen huoltosuhde on pysynyt viimevuodet samoissa lukemissa ollen 64,5 vuonna 2020 (koko maa 61,4). Demografinen eli väestöllinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

Talous



Verotulot

Verotulot Lempäälässä on kasvujohteinen



Vuosikate

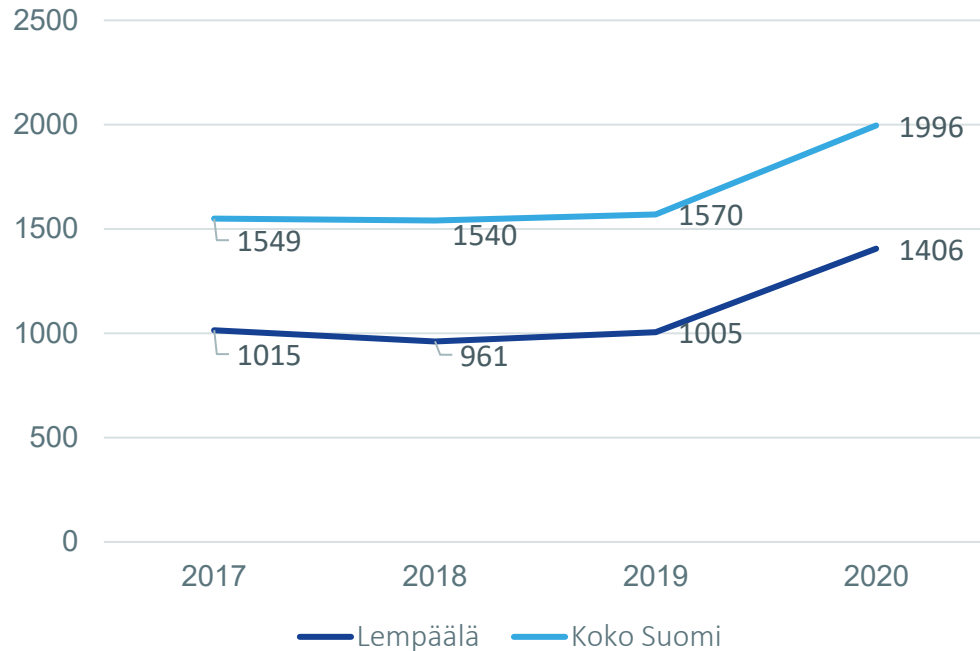
Lempäälän vuosikatteen osuus asukasta kohden on kasvusuuntainen. Vuosikate osoittaa sen tulo-rahoituksen, joka jää juoksevien menojen jälkeen käytettäväksi esimerkiksi investointeihin.

Verotulot (2020)	Vuosikate (2020)	Nettokustannukset €/ asukas (2020)	Lainakanta (2020)	Pienituloisuusaste (2020)
4303 € (+)	625 (+)	5468,3 (+)	3809 (+)	7,5 % (-)



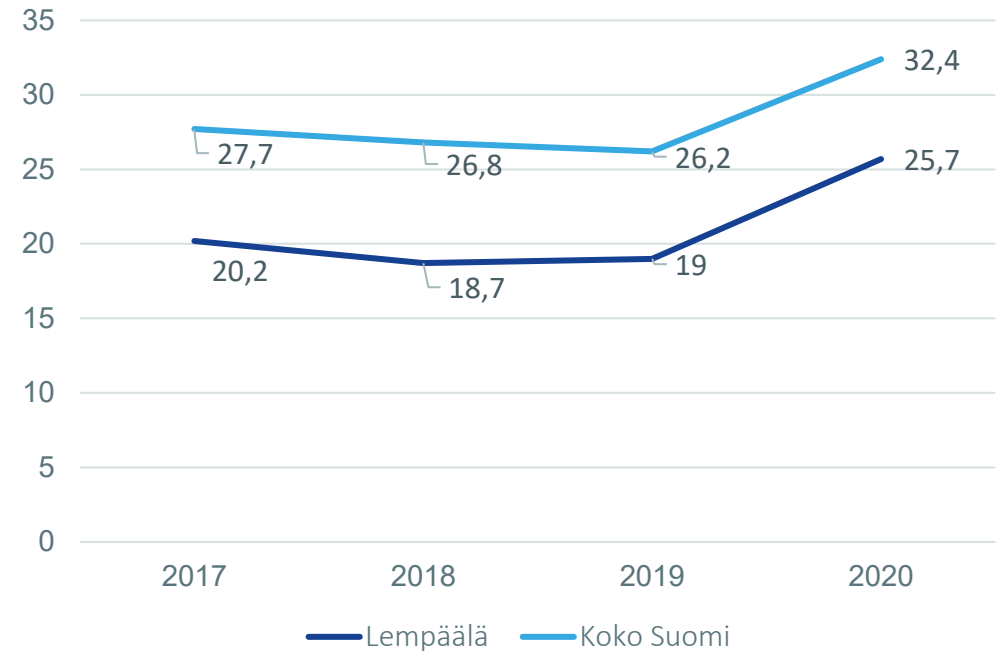
Valtionosuudet

Valtionosuudet yhteensä, euroa/asukas



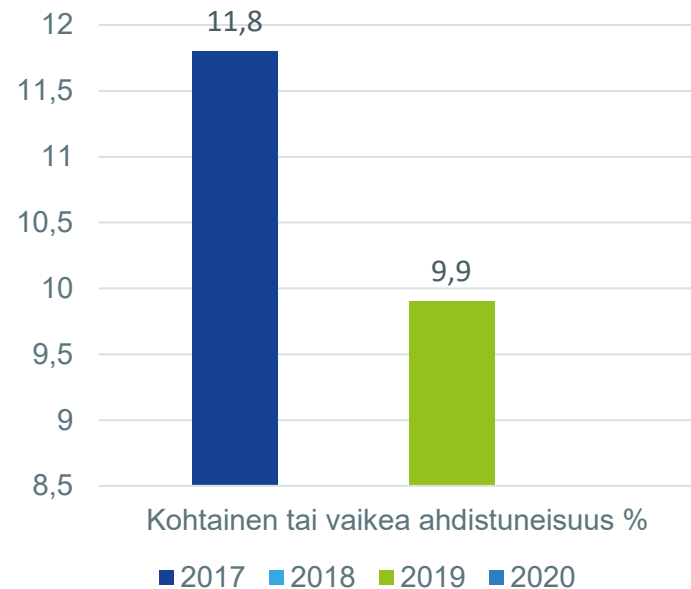
Lempäälän kunnan euromääräinen valtionosuus per asukas on hieman alle koko maan keskiarvon. Kehitys vuosina 2017-2020 on kulkenut samaan tasoa maan keskiarvon kanssa.

Valtionosuudet, % nettokustannuksista



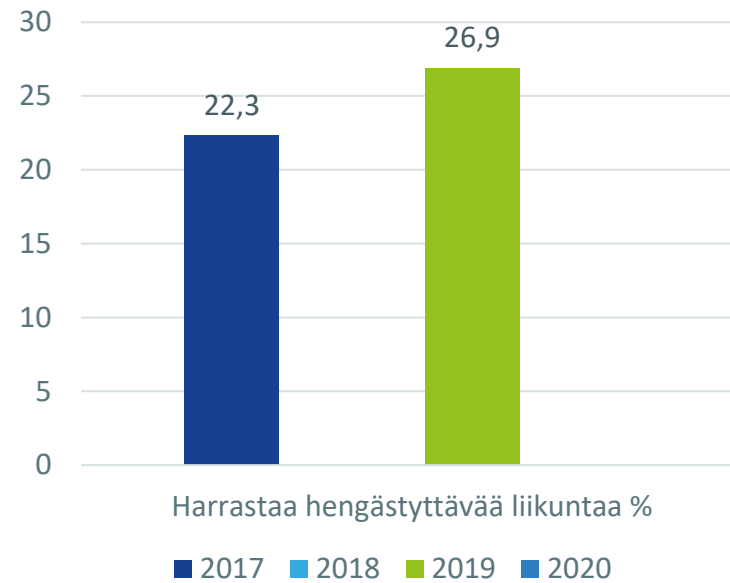
Lempäälän kunnan valtionosuuksien prosentuaalinen osuus nettokustannuksista on hieman alle koko maan keskiarvon. Kehitys vuosina 2017-2020 on kulkenut tasoa maan keskiarvon kanssa.

Lasten ja nuorten (8.-9.lk.) hyvinvointi



Ahdistuneisuus

8.9-lk osalta ahdistuneisuus on vähentynyt vertailuvuosina. Kouluterveyskyselyt toteutetaan joka toinen vuosi, jonka vuoksi tuloksissa näkyy vuodet 2017 ja 2019.



Hengästyttävä liikunta

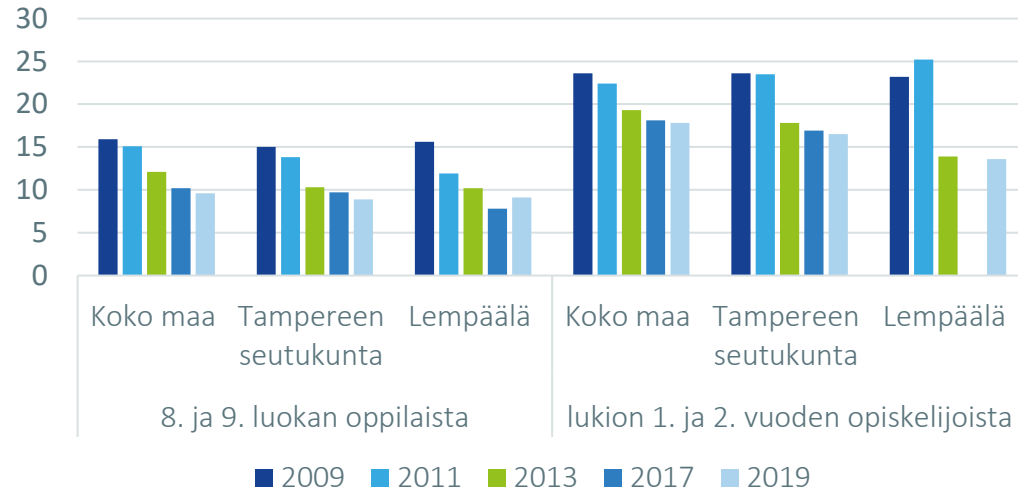
Liikunnan osalta on tapahtunut positiivista kehitystä nuorten osalta vertailuvuosina.

Ahdistuneisuus (2019)	Kiusaaminen (2017)	Hengästyttävää liikuntaa (2019)	Opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisu (2019)	Ylipaino (2019)
9,9 % (-)	22,8 % (+)	26,9 % (+)	10,8 % (+)	12,5 % (-)



Nuorten päihteiden- ja nuuskankäyttö

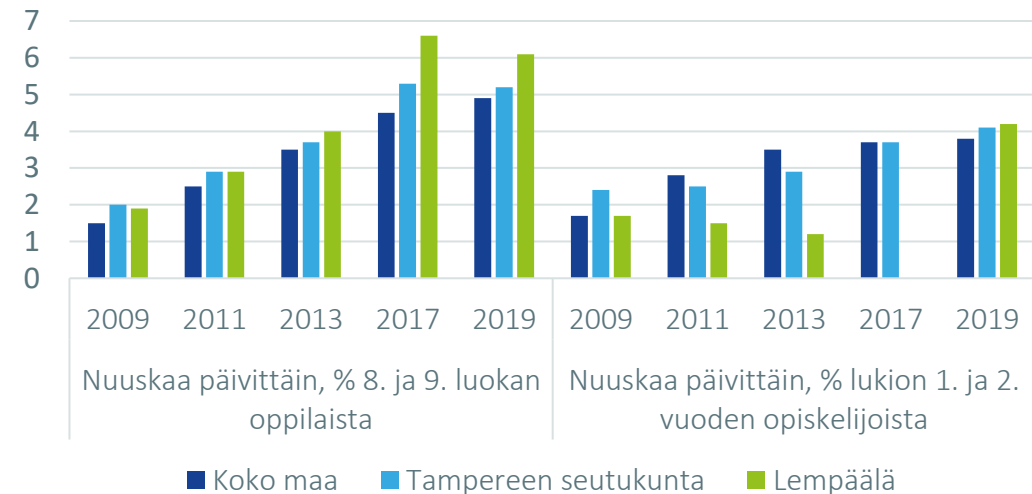
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %



Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa olevien oppilaiden ja opiskelijoiden osuudet vuosina 2009–2019 (THL/Sotkanet).

Muun maan tapaan Lempäälän nuorten alkoholin käyttö on laskenut viimeisten vuosikymmenten aikana. Kehitys ei kuitenkaan ole ollut suoraviivaista. Esimerkiksi 8. ja 9. luokan oppilaista tosi humalassa kerran kuukaudessa oli vuonna 2017 kouluterveyskyselyn mukaan 7,7% ja vuonna 2019 9,1%.

Nuuskaa päivittäin, %

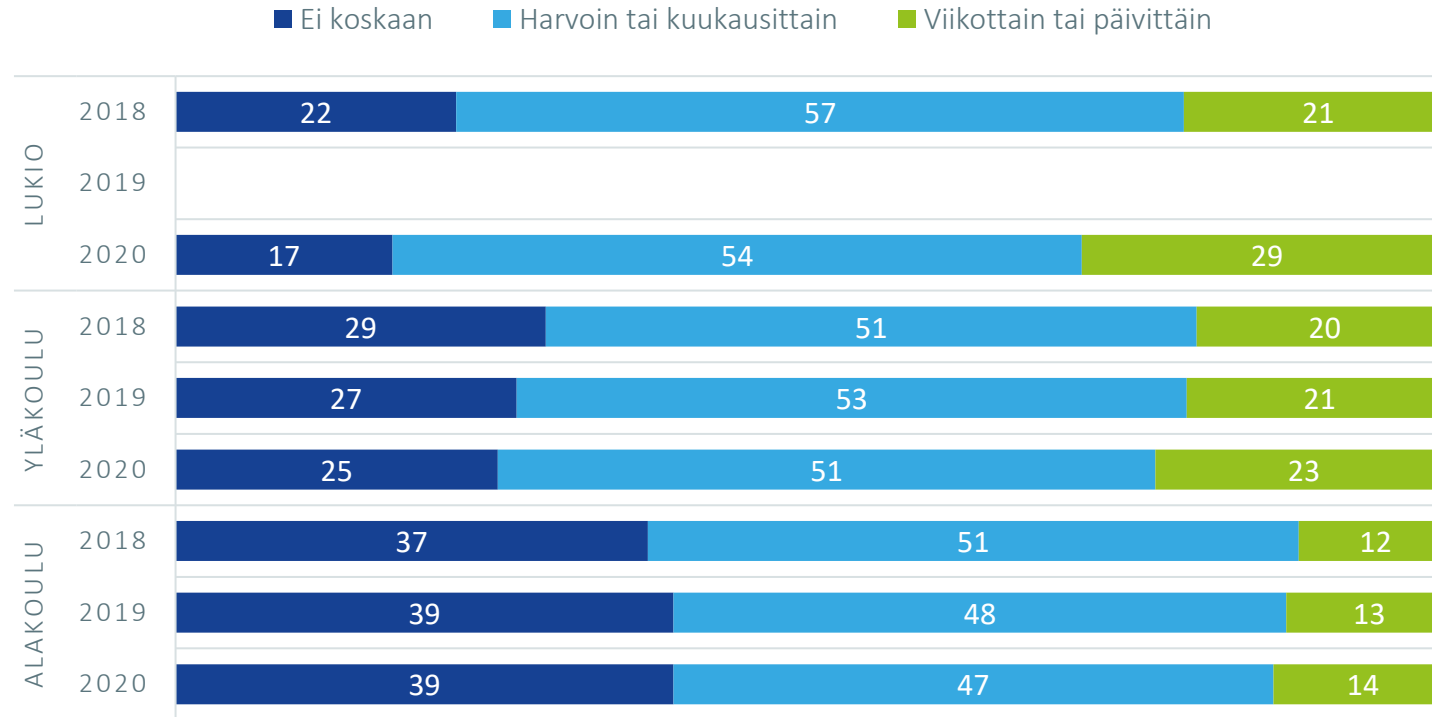


Nuuskaa päivittäin käyttävien oppilaiden ja opiskelijoiden osuudet vuosina 2009–2019 (THL/Sotkanet).

Nuuskan päivittäinen käyttö on yleistynyt Lempäälässä muun maan tapaan.



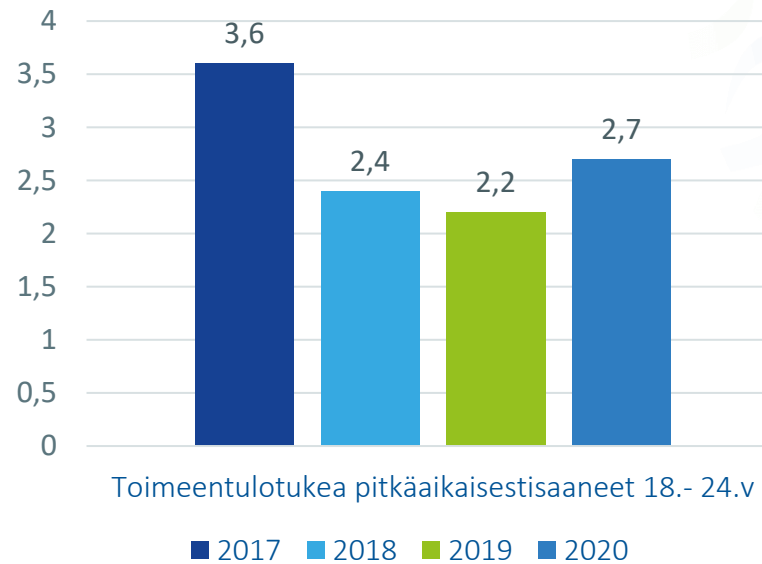
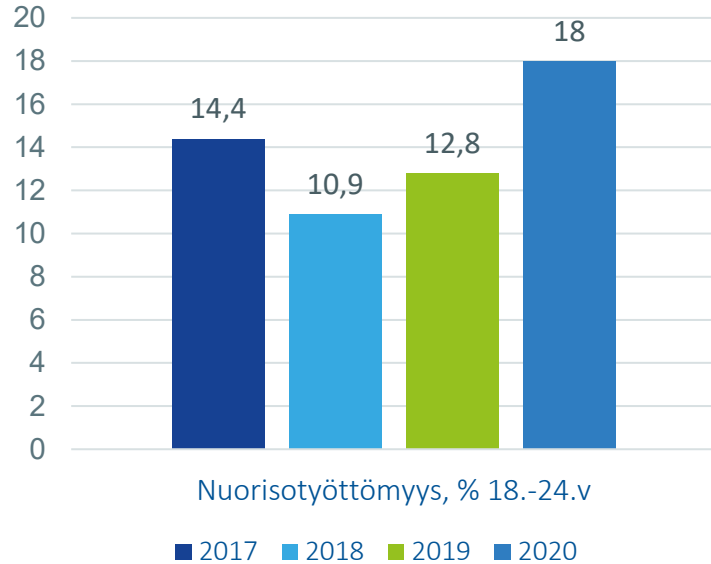
Nuorten alakuloisuus



Alakuloisuutta kokevien oppilaiden ja opiskelijoiden osuudet vuosina 2018–2020 kouluasteittain (Koulujen hyvinvointiprofiili -kysely).

Toteutetussa koulujen hyvinvointiprofiili- kyselyssä on havaittavissa, että mielialassa nuorilla on tapahtunut muutosta erityisesti lukiolaisilla, mutta myös yläkoululaisilla esimerkiksi alakuloisuus on jonkin verran lisääntynyt.

Nuorisotyöttömyys ja toimeentulotuen piirissä olevat



Nuorisotyöttömyys

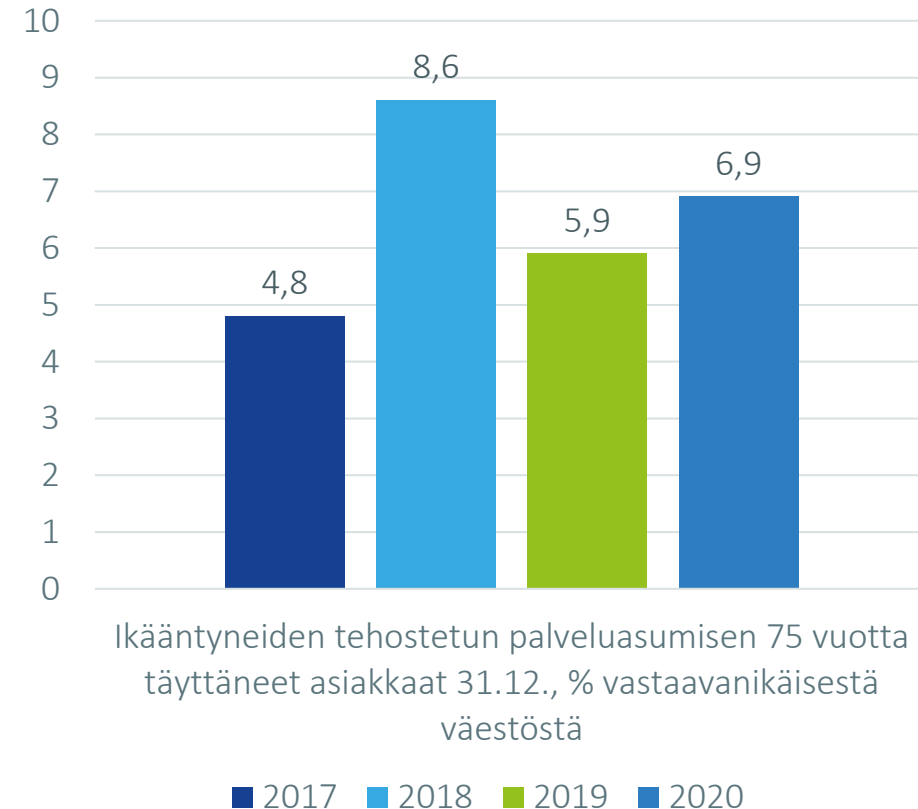
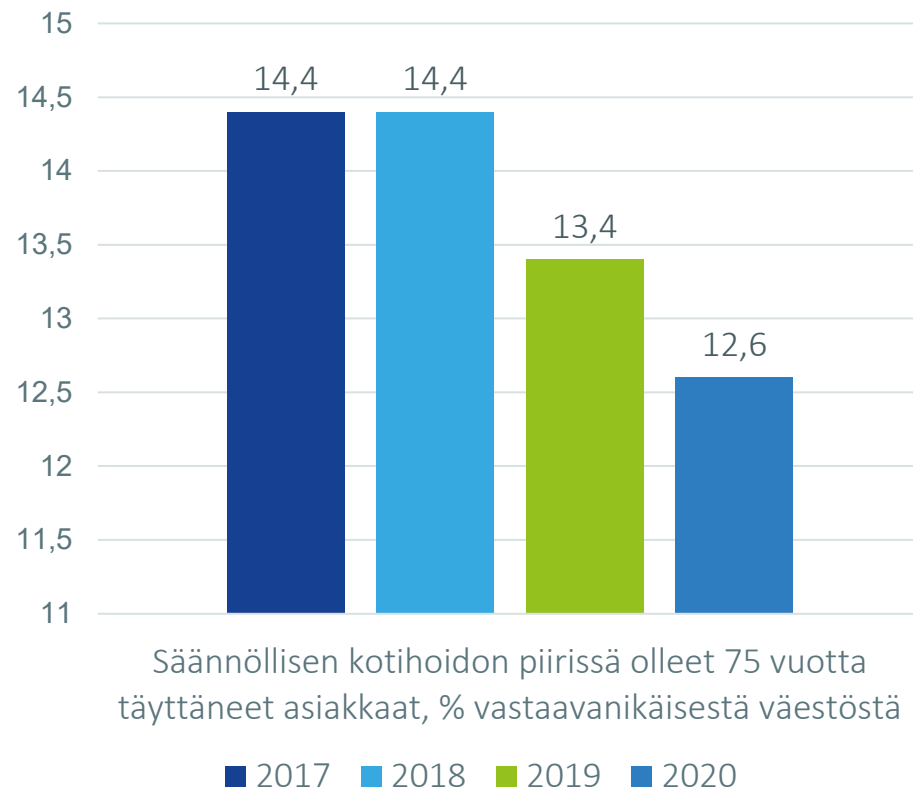
Nuorisotyöttömyyden osuus on kasvanut erityisesti vuoden 2020 aikana.

Toimeentuloa pitkäaikaisesti saaneet

Toimeentuloa pitkäaikaisesti saaneet on kasvanut 2020 aikana suhteessa nuorisotyöttömyyden kanssa.



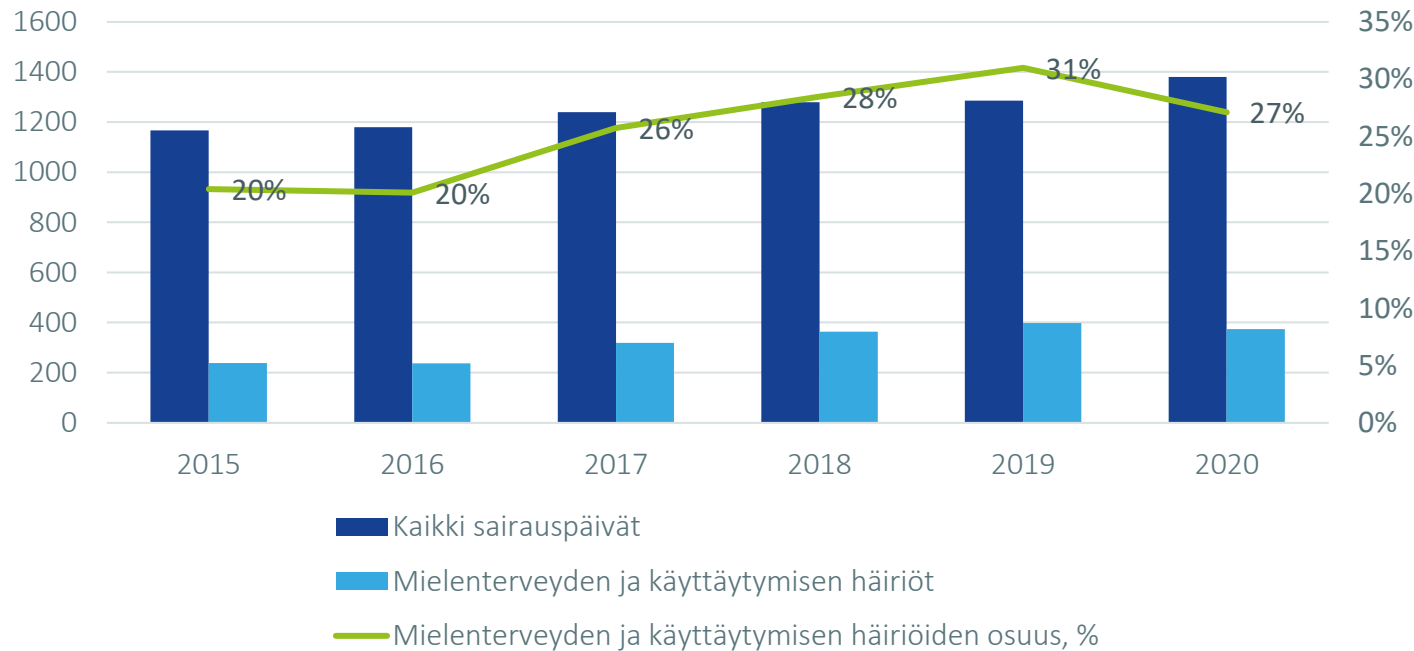
Säännöllisen kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen piirissä olevat ikäihmiset



Kotihoidon piirissä olevien määrä on laskenut vuosina 2017-2020. Suhteessa taas palveluasumisen piirissä olevien määrä on pääsääntöisesti kasvanut. Vaihtelua vuosien välillä on havaittavissa.

Mielenterveys ja sen tukeminen

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet



Mielenterveysperustaisten sairauspäivärahaa saaneiden määrä ja osuus kaikista sairauspäivistä saaneista vuosina 2015–2020 (Kelasto).

Kuten muualla maassakin, myös Lempäälässä mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden määrät ovat olleet kasvussa viime vuodet. Vuonna 2020 Lempäälässä mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden perusteella sairauspäivärahaa saaneiden määrä kuitenkin laski edellisestä vuodesta.

Kaikista sairauspäivärahaa saaneista noin 27 prosenttia (374 saajaa) oli mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden perusteella myönnettyjä. Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneista 69 % oli naisia (257 saajaa) ja 31 % miehiä (117 saajaa).



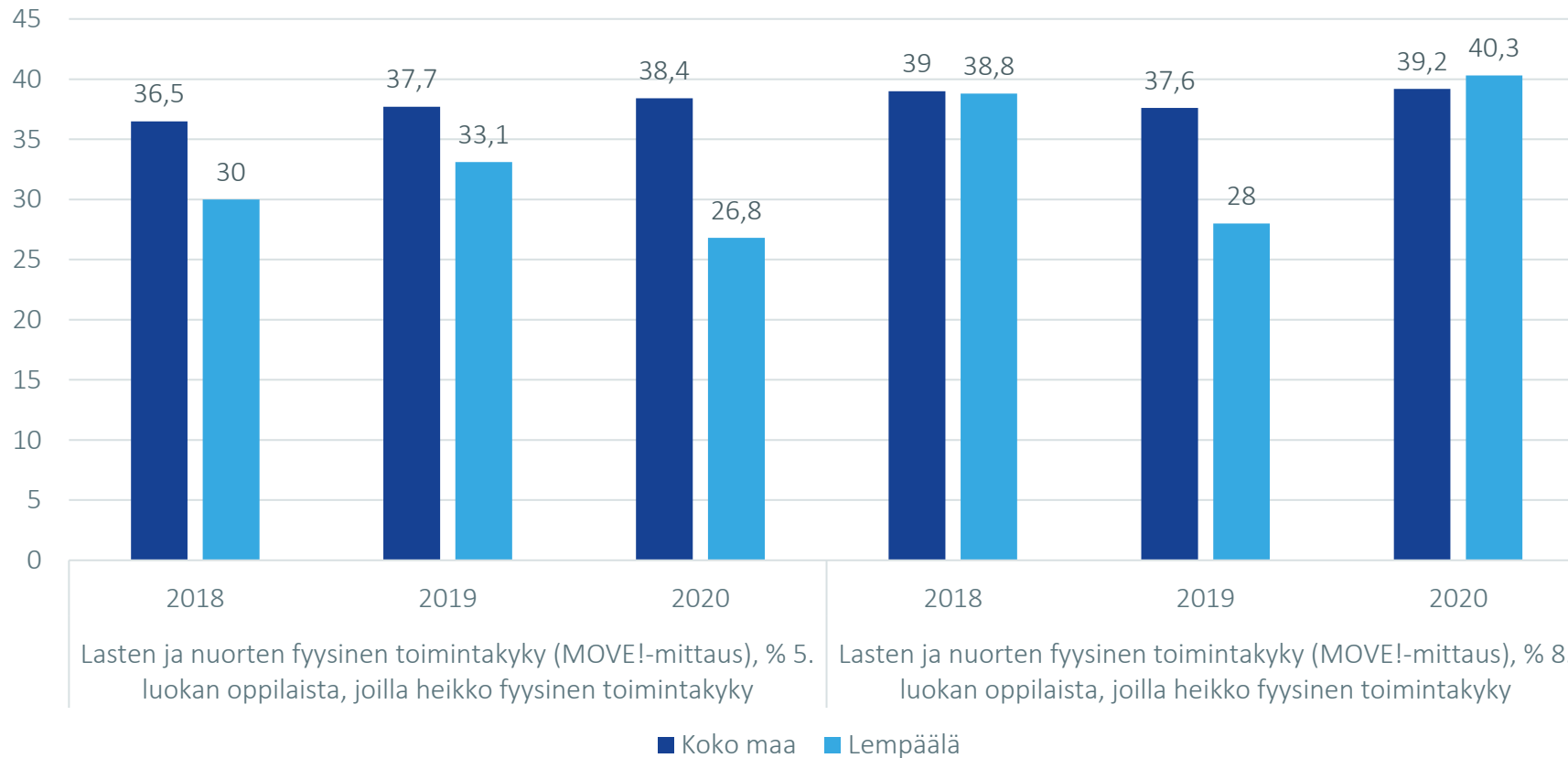
Seutukunnan kuntien liikunnan edistämisen aktiivisuus vuonna 2020

	Lempäälä	Tampere	Kangasala	Nokia	Pirkkala	Vesilahti	Koko maa
Liikunta	62	78	69	74	85	72	72
Sitoutuminen	33	62	67	58	71	67	62
Johtaminen	80	87	67	83	100	100	83
Seuranta ja tarveanalyysi	53	72	39	69	33	33	54
Voimavarat	45	59	50	59	57	57	63
Osallisuus	100	100	100	100	100	100	95
Muut ydintoiminnot	62	70	89	73	76	76	75

Vuoden 2020 TEA-viisari tiedonkeruissa Lempäälän liikunnan edistämisen aktiivisuus sai 62 pistettä sadasta. Pirkanmaalla keskimääräinen tulos oli 74 pistettä ja koko maassa 72 pistettä sadasta. Lempäälässä erityisesti sitoutuminen liikunnan edistämiseen strategiatasolla sekä voimavarojen lisääminen nostaisivat TEA-viisarin liikunnan edistämisen aktiivisuutta. Osallisuudesta Lempäälä sai täydet pisteet ja 80 pistettä sadasta liikunnan edistämisen johtamisesta.



Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky vuosina 2018-2020



Move! on perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä. Vuosittain tehtävien MOVE! -mittausten perusteella lempääläisten nuorten fyysinen toimintakyky on 5. luokan oppilailla maan keskiarvoa parempi ja 8. luokkalaisilla maan keskitasoa





Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen 2022-2024

”Hyvinvoivat ja terveet asukkaat ovat hyvinvoivan kunnan perusta”





Lempäälän kunnan hyvinvointisuunnitelma

Hyvinvointisuunnitelmalla vahvistetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakennetta sekä tietoperäistä strategista hyvinvointijohtamista hyödyntäen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen minimitietosisältöä.

Hyvinvointisuunnitelmaan vahvistetut painopisteet vuosille 2022-2024:

- Mielensterveys
- Päihteettömyys (ehkäisevä päihdetyösuunnitelma, EPT)
- Liikkumisen aktivointi (liikkumissuunnitelma)

Näiden toteutumista tuetaan ehkäisevän päihdetyön, kulttuurihyvinvoinnin ja liikkumisen edistämisen ohjelmilla.

Vuodesta 2023 alkane vahvistetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen osalta hyödyntäen vahvaa verkostoyhteistyötä.



Lempäälän kunnan hyvinvointijohtaminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Kuntastrategiassa linjataan kunnan tahto ja keinot rakentaa hyvinvoivaa ja tervettä kuntaa.

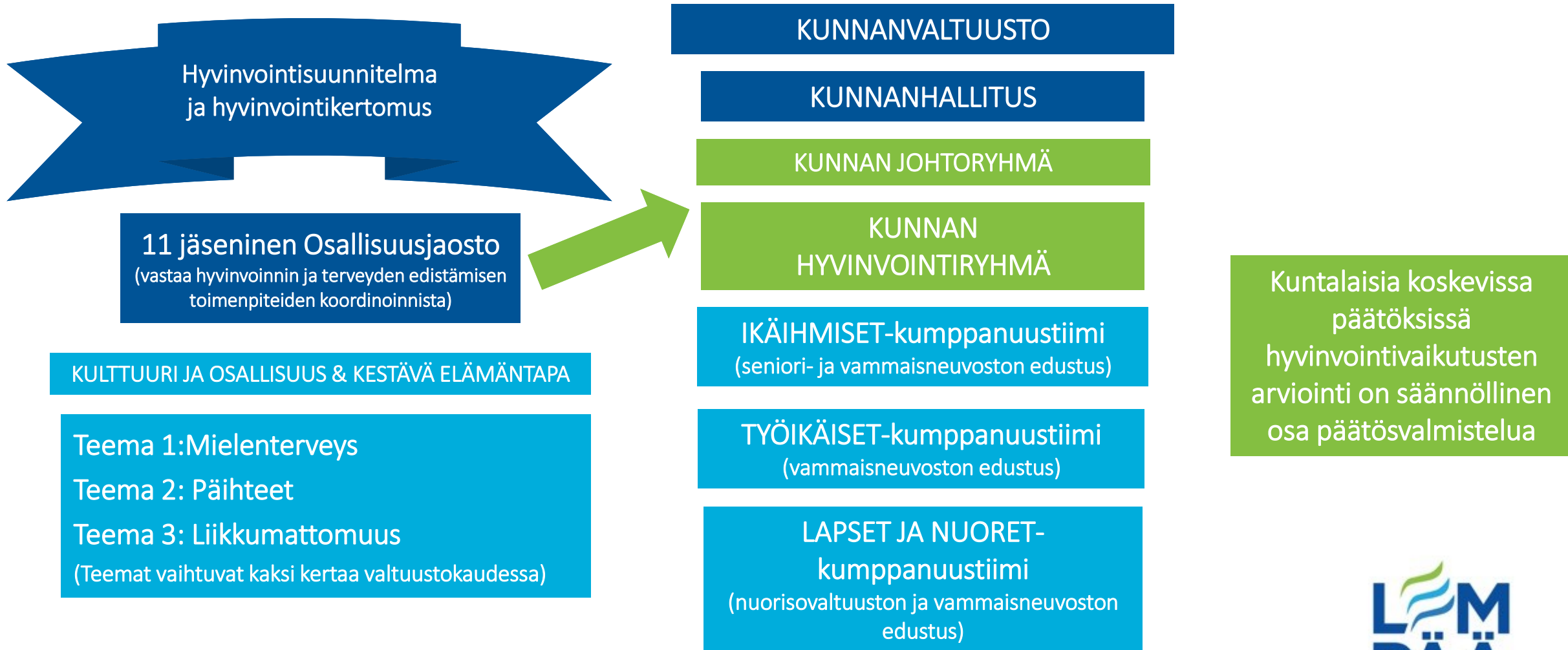
Hyvinvointijohtaminen edellyttää tietoa asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä sekä palvelujen vaikuttavuudesta hyvinvoinnin edistämisessä.

Ylin johto vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä kunnassa että maakunnassa. Tämä edellyttää selkeää johtamisrakennetta ja määriteltyjä vastuita. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä korostuu kuntalaisten yhdenvertaisuus, kumppanuus ja osallisuus

Lain mukaan kuntien täytyy laatia *laaja hyvinvointikertomus valtuustokausittain ja hyvinvointikertomus vuosittain*. Näiden avulla seurataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilannetta



Hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus tietoon perustuvassa johtamisessa



Pirkanmaan hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyöskentely

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Muutoksen myötä kuntien sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut siirtyvät hyvinvointialueiden vastattaviksi.

Kuntien ja hyvinvointialueen tärkein yhdistävä tekijä on asukas, kuntalainen. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä ja sitä tukevan elinympäristön aikaansaamisessa tarvitaan toimiva yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueen toimijoiden välille.

Pirkanmaan hyvinvointialueelle perustetun yhdyspintajaoston tehtävänä on ollut määritellä ja mallintaa alueen kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyörakenteita ja -malleja.



Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden yhteistyörakenteen yhdyspinnat

Pirkanmaan
hyvinvointialue



Lähde: Pirkanmaan hyvinvointialueen yhdyspintajaoston loppuraportti 2/2022



Esimerkkejä kuntien ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä osana yhdyspintatyöskentelyä

Teema	Esimerkkejä yhteistyölle asetetuista tavoitteista
Hyvinvointi ja terveys (HYTE) ja ehkäisevä päihdetyö (EPT) hyvinvointialueen strategisessa suunnittelussa	Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on asetettu hyvinvointialueen, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa yhteiset tavoitteet, toimenpiteet ja niiden toteutumisen arviointimenettelyt
Lakisääteiset vuosittaiset HYTE-neuvottelut hyvinvointialueen ja kuntien kesken	Sovitetaan yhteen kuntien hyvinvointikertomuksen painopisteiden toimeenpanon tarvitsema tuki alueen muiden toimijoiden kanssa.
Palveluohjauksen mallit ja palvelutarjotin	Kulttuurihyvinvoinnin palvelut ja toimintamallit niihin ohjaamiseksi on otettu käyttöön. Alueellisen liikuntaneuvontamallin toteuttaminen ja kirjaamiskäytännöt.
Hyvinvointialueen ja kunnan tuki toistensa ja muiden toimijoiden HYTE- ja EPT-työlle	Hyvinvointialue, kunnat ja alueelliset toimijat tekevät yhdessä alueelliset HYTE- ja EPT-linjaukset. Elintapaohjauksen, ehkäisevän päihdetyön kulttuurihyvinvoinnin toimeenpano hyvinvointialueen palvelutuotannossa.
Lakisääteinen päätösten ennakkoarviointi-menettely (EVA)	Ennakkoarviointimenettely sisältyy hyvinvointialueen ja kuntien johtamisjärjestelmään. Mahdollistetaan osallistuminen laajasti asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon.



Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa (HYTE-kerroin)

Kunnille on suunniteltu otettavan käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin.

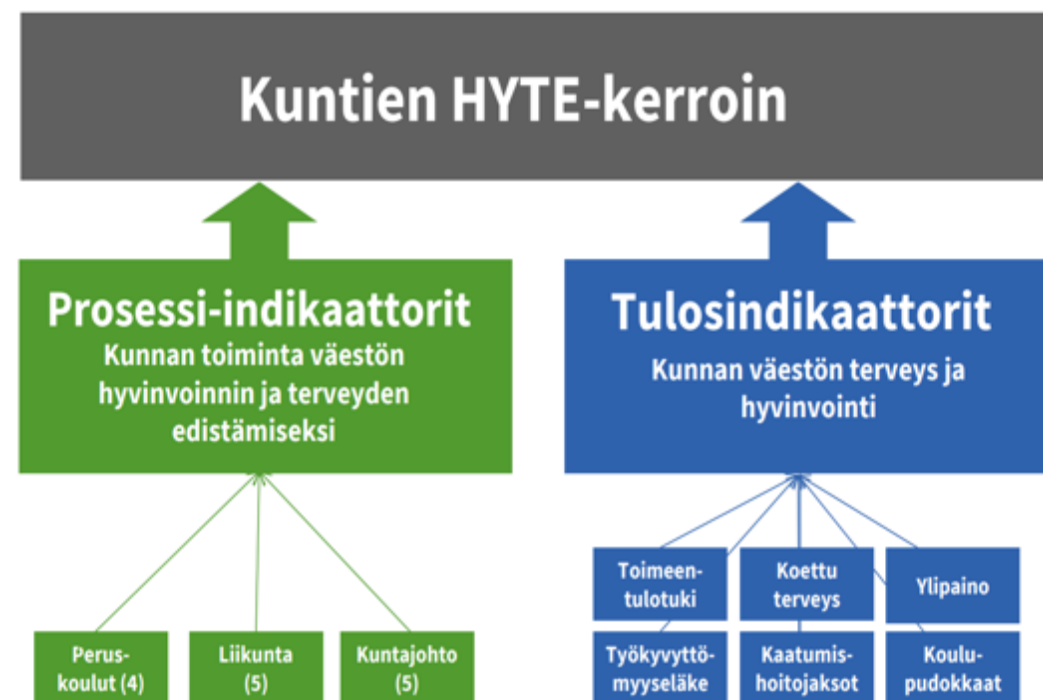
[Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021 § 15](#)

Kannustin on suunniteltu otettavan käyttöön vuoden 2023 alusta, jolloin kunnille jaetaan ensimmäisen kerran uudistuksen jälkeinen valtionosuus. Jo nyt tehtävä työ vaikuttaa rahoitukseen.

HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.

Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: toimintaa kuvaavista **prosessi-indikaattoreista** ja tuloksia kuvaavista **tulosindikaattoreista**. Indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määräajoin, eivätkä ne tule olemaan aina samoja. Indikaattorit perustuvat tietoihin, jotka ovat saatavilla jokaisesta kunnasta ja jotka päivittyvät pääasiassa vuosittain

Prosessi-indikaattoritiedot perustuvat kunnilta kerättäviin TEA-viisaritietoihin (peruskoulu, liikunta, kuntajohto). Tulosindikaattoritiedot perustuvat kyselyihin tai rekisteritietoihin



Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosan (HYTE-kerroin) määrittämisessä käytettävät prosessi- ja tulosindikaattorit

Prosessi-indikaattorit

Peruskoulu

1. Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuosituksia koululounaan ja välipalojen järjestämisessä
2. Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit
3. Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus
4. Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

Liikunta

1. Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille
2. Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä
3. Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen
4. Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa
5. Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

Kuntajohto

1. Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja –foorumeja
2. Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista
3. Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen
4. Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä
5. Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.

Tulosindikaattorit (skaalatut HYTE-indikaattorit)

1. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä
2. Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi
3. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 –vuotiaat
4. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64 –vuotiaat
5. Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64 –vuotiaat
6. Ylipaino





Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemat vuosille 2022-2024





Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen teemat

Kumppanuuslähtöisesti lisätään kuntalaisten hyvinvointia, elämänlaatua sekä arjen sujuvuutta seuraavien hyvinvointia ja terveyttä edistävien teemojen kautta:

- Pysyvät teemat (valtuustokausi):
 - ✓ Kestävä elämäntapa
 - ✓ Kulttuuri ja osallisuus
- Vaihtuvat teemat (kaksi vuotta):
 - ✓ Liikkumisen aktivointi
 - ✓ Mielensterveys ja päihteettömyys

Monipuolisen ja eri kuntalaisryhmiä koskevan tiedon sekä ohjelmien pohjalta edistetään vahvistettujen tavoitteiden sekä konkreettisten toimienpiteiden pohjalta hyvinvointia ja terveyttä.

Eri-ikäiset kuntalaiset, yritykset, yhdistykset sekä muut sidosryhmät saavutettavasti ja yhteisöllisesti kunnan eri alueilla



Pysyvä teema 1: Kestävä elämäntapa

1

Tietopohja ja ohjelmat:

Kuntalais- ja asiakaskyselyt

- ✓ Kouluterveyskyselyt
- ✓ Koulujen hyvinvointiprofiili, työikäisten ja ikäihmisten hyvinvointikyselyt, liikkumis- ja liikuntakyselyt
- ✓ Ravitsemuksen hyvinvointimatriisi
- ✓ TEA-viisari

2

Toimenpiteet:

Hyvinvointikioski hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen arjen tukena

- ✓ Palvelupolku
 - Ravitsemus
 - Liikunta
 - Mielenterveys
- ✓ Viestintä



3

Prosessi:

- ✓ Kestävän elämäntavan tavoitteiden asettaminen organisaatiossa hyvinvointisuunnitelman mukaisesti (mittarit) #yhdessä
- ✓ Toimenpiteet
- ✓ Seuranta ja arviointi: vaikutukset ja vaikuttavuus näkyvät hyvinvointikertomuksessa ja TEA -viisareissa

- ✓ Tavoitteena **kannustaa kuntalaisia osallistumaan ja vaikuttamaan** kestävän elämäntavan edistämiseen osana ihmisen ja ympäristön hyvinvointia.
- ✓ **Kestävä elämäntapa:** ekologinen, taloudellinen ja sosiaalis-kulttuurinen ulottuvuus

Pysyvä teema 2: Kulttuuri ja osallisuus

1

Tietopohja ja ohjelmat:

- ✓ Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma (alueellinen ohjaus)
- ✓ Lempäälän kunnan kulttuurihyvinvoinnin toimeenpano-ohjelma (kunta)



2

Toimenpiteet:

- ✓ Lempäälän kulttuurihyvinvoinnin toimeenpano-ohjelman toteuttaminen
 - Kulttuuritoimijoiden verkoston kokoaminen
 - Viestintä

3

Prosessi:

- ✓ Kulttuurihyvinvoinnin tavoitteiden asettaminen eri tehtäväalueille hyvinvointisuunnitelman mukaisesti (mittarit)
- ✓ Toimenpiteet
- ✓ Seuranta ja arviointi: vaikutukset ja vaikuttavuus näkyvät hyvinvointikertomuksessa ja TEA -viisareissa

- ✓ Tavoitteena vahvistaa taiteen, kulttuurin ja luovien menetelmien avulla vahvistaa hyvinvointia ja terveyttä monin tavoin
- ✓ Kulttuuri on toimintaa, jossa ihminen käyttää omaa luovuuttaan tai osallistuu erilaiseen taide-, kulttuuri ja luovaan toimintaan
- ✓ Osallisuus: ihminen kokee kuuluvansa johonkin yhteisöön sekä voi toimia ja vaikuttaa siinä

Vaihtuva teema 1: Liikkumisen aktivointi

1

Tietopohja ja ohjelmat:

- ✓ Tampereen kaupunkiseudun SeutuLiike -ohjelma (alueellinen ohjaus)
- ✓ Lempäälän kunnan liikkumiskysely 2021
- ✓ Lempäälän kunnan liikkumishjelma (kunta)
- ✓ Lempäälän kunnan liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelma 2020-2025 (kunta)



2

Toimenpiteet:

- ✓ Lempäälän kunnan liikkumishjelmassa määritettyjen painopisteiden edistäminen
- ✓ Suunniteltujen liikuntapaikkojen rakentaminen
- ✓ Ulkoilureittien toiminnallisuuden kehittäminen

3

Prosessi:

- ✓ Liikkumista edistävien konkreettisten tavoitteiden asettaminen eri tehtäväalueille ohjelman mukaisesti
- ✓ Toimenpiteet
- ✓ Seuranta ja arviointi: vaikutukset ja vaikuttavuus näkyvät hyvinvointikertomuksessa ja TEA -viisareissa sekä tulevissa liikkumiskyselyissä

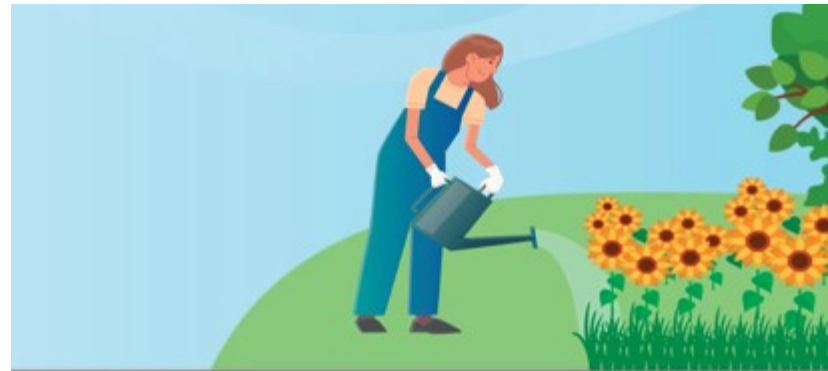
- ✓ Liikkumattomuus on merkittävä yhteiskunnallinen ja yksilöllinen ongelma.
- ✓ Tavoitteena lisätä kaikkien kuntalaisten terveyttä edistävää liikkumista.
- ✓ Kunnalla on merkittävä rooli ihmisten liikkumisen mahdollistajana ja kannustajana.

Vaihtuva teema 2: Mielen terveys ja päihdeettömyys

1

Tietopohja ja ohjelmat:

- ✓ Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (kunta)
- ✓ Päihde- ja mielen terveyspalveluiden käyttömäärien seuranta (kunta)
- ✓ Kansallinen mielen terveysstrategia (valtakunnallinen)



2

Toimenpiteet:

- ✓ Päihde- ja mielen terveyspalvelujen käytön seuranta ja niihin reagointi
- ✓ Kansallisen mielen terveysstrategian hyödyntäminen ja jalkauttaminen kuntaan
- ✓ Hyvän mielen kunta –tarkistuslistan hyödyntäminen

3

Prosessi:

- ✓ Mielen terveyden ja päihdeettömyyden edistämiseen liittyvien konkreettisten tavoitteiden asettaminen eri tehtäväalueille hyvinvointisuunnitelman mukaisesti (mittarit)
- ✓ Toimenpiteet
- ✓ Seuranta ja arviointi: vaikutukset ja vaikuttavuus näkyvät hyvinvointikertomuksessa ja TEA -viisareissa

- ✓ Tavoitteena vähentää päihdeongelmia ja edistää kuntalaisten mielen terveyttä kaikkien kunnan tehtäväalueiden yhteistyöllä.
- ✓ Seurataan säännöllisesti päihde- ja mielen terveyspalvelujen käyttöä ja kehitetään konkreettisia tapoja mielen hyvinvoinnin lisäämiseksi osana kunnan eri palvelualueiden työtä



Eri-ikäisten kuntalaisten kumppanuustiimit hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä – ”kuntalainen on osallinen, ei kohde”

Kumppanuustiimien roolit ja tehtävät:

- Vahvistettujen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemojen jalkauttaminen oman kumppanuustiimin kuntalaisryhmän fokuksen kautta
- Lisää toiminnallaan asiakaslähtöisiä yhteistoimintamuotoja ja tapahtumia huomioiden kunnan eri toimijat sekä 3. sektorin toimijat
- Pohjana toteutetut kuntalaiskyselyt (vuosi 2021) ja indikaattoritieto
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosikelloon perustuva työohjelma
 - ✓ Toimenpiteet
 - ✓ Tapahtumat
 - ✓ Osallisuus
 - ✓ Kumppanuudet



Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet vuosille 2022-2024

Lähde: Kunnan taloussuunnitelma 2022-2024





Tavoite 1: Huolehdimme henkilöstömme työhyvinvoinnista, työssä jaksamisesta ja työkyvystä

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Mittari
Työhyvinvointi ohjelman jatkaminen suunnitelman mukaisesti (ILOA Lempäälään I, II ja III) keskittyen ohjelman kolmanteen osuuteen (Arvostava työyhteisö).	ILOA Lempäälään työhyvinvointi ohjelman osuudet etenevät suunnitelman mukaisesti. ILOA III Arvostava työyhteisö -osuudessa on toteutettu kaksi oppimiskierrosta.
Työkykyjohtamisen yhteisen mallin ja työterveysyhteistyön jatkokehittäminen.	Työterveyskustannukset pysyvät sovituisissa budjettiraamissa. Tavoitteen saavuttamiseksi toimintasuunnitelmaa on tarkennettu.
Mielenterveyden tukipolkujen tarkentaminen. (THE)	Mielenterveyden tukipolut määriteltä yhdessä työterveyden kanssa.





Tavoite 2: Talous ja työllisyys

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tarjoamme laadukkaita ja vaikuttavia paikallisia työllisyyspalveluja. Tavoitteena on työttömyyden, erityisesti nuorisotyöttömyyden, väheneminen vuoden 2019 tasolle.

Rakennamme palveluekosysteemipohjaista työllisyyspalvelukokonaisuutta huomioiden SOTE- ja TE-palvelut 2024 -uudistukset. (THE)

Mittarit

Työttömien määrän väheneminen vuoden 2019 joulukuun tasolle (786).

Alle 30-vuotiaiden työttömien määrän kehitys vuoden 2019 joulukuun tasolle (167).

Työllisyyskokeilun asiakkaiden aktivointiaste vähintään 50 % (kokeilun alkaessa 3/2021 se oli 38,4 %).





Tavoite 3: Palvelemme paremmin

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Mittari
Ruokapalvelu toteuttaa vuosittain asiakastyytyväisyyskyselyt sisäisille asiakkaille sekä vuodesta 2020 alkaen ostopalveluna Lempäälän Virtakampuksella hankittujen ateria- ja puhtauspalveluiden loppukäyttäjätyytyväisyyskyselyyn.	Asiakastyytyväisyys-kyselyn kokonaisarvosana vähintään 8,5 ja vastausprosentti 40 %.
Vuoden 2021 otettiin käyttöön osana terveyden- ja hyvinvoinnin edistämistä ruoka-palveluiden ravitsemussuunnitelma. Suunnitelma on laadittu vuosille 2021–2025. Ravitsemussuunnitelma sisältää jokaiselle asiakassegmentille kohdenneet tavoitteita, joita seurataan mm. ruokapalvelun hyvinvointimatriisilla. (THE)	Hyvinvointimatriisilla seurattavien tavoitteiden tila paranee vuoteen 2021 verrattuna eri asiakassegmenteissä.





Tavoite 4.1: Terveyden edistäminen ja hyvinvointi: *Vanhus- ja vammaispalvelut*

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Vanhus- ja vammaispalvelujen ryhmämuotoisia palveluja ja virkistystoimintaa lisätään, yhteistyössä järjestöjen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa. (THE).

Parannetaan ikäihmisten toimintakykyä.

Mittarit

Vanhusten päivätoiminnan ja Lähitoritoiminnan asiakasmäärät ja käyntimäärät kasvavat vuosien 2019-2020 tasosta vähintään 20 %.

Vanhusten päivätoimintaan ja Lähitoritoimintaan sisältyy viikoittain liikunta- ja kulttuuriosuus, joiden toteutuksessa tehdään yhteistyötä Liikkuva Lempäälä, Voimaa Vanhuuteen ja Kulttuurihyvinvointi -hankkeiden kanssa.

Elintapaohjauksen palvelupolku ja hyvinvointi kioskin toiminnan vahvistaminen.





Tavoite 4.2: Terveyden edistäminen ja hyvinvointi: *Psykososiaaliset palvelut*

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tavoitteena on lisätä korvaushoitopotilaille tarjottavan psykososiaalisen tuen määrää.

Kuntoutumista pyritään tehostamaan tarjoamalla lääkehoidon rinnalle nykyistä vahvemmin muun muassa ohjausta ja neuvontaa, keskusteluapua, vertaistukea, toiminnallisuutta sekä yhteistyötä korvaushoidossa olevan asiakkaan läheisverkoston kanssa. (THE)

Mittarit

Vähintään 80 prosentilla korvaushoitopotilaista psykososiaalisen tuen käynnit toteutuvat kuukausittain.



Tavoite 4.3: Terveysten edistäminen ja hyvinvointi: *Opetuspalvelut*

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Opetussuunnitelman perusteiden linjaus koulujen toimintakulttuurin kehittämiseksi: "Tavoitteena rakentaa toimintakulttuuria, joka edistää oppimista, osallisuutta, hyvinvointia ja kestävä elämäntapaa."

Huomaa hyvä -toimintakulttuuri leviää kaikissa kouluissa ja työhyvinvoinnin lisääntyminen näkyy työyhteisössä:

- Positiivisen palautteen merkitys ja lisääntyminen
- Vuorovaikutus ja viestintä - kuulluksi ja kohdatuksi tulemisen tunne lisääntyy
- Työyhteisö- ja kouluyhteisötaidot - päämääränä hyvinvointi ja turvallinen arki (THE)

Mittarit

Vähintään 80 % oppilaista ja henkilöstöstä kokee saaneensa positiivista palautetta vuoden aikana. Mitataan sähköisellä palautejärjestelmällä 2 krt /lukuvuosi.

Henkilöstön työhön liittyvien sairauspoissaolojen määrän väheneminen, alle 9pv/hlö/vuosi.



Tavoite 4.4: Terveyden edistäminen ja hyvinvointi: Yhteisöpalvelut

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Mittarit
<p>Liikuntapalveluiden toimintojen ja henkilöstörakenteen uudelleenmuotoilu yhdessä lisääntyvien kumppanuuksien kanssa edistää eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä.</p>	<p>Liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille järjestettyjen kohdennettujen liikuntaryhmien määrä. Liikuntapalveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnettyjen yhteisöllisten tilaisuuksien määrä.</p>
<p>Liikkumattomuus vähenee ja liikkuminen tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia. Osallistumisen kokemuksen lisääminen nuorten ja ikäihmisten keskuudessa taiteen ja kulttuurin keinoin.</p>	<p>Liikkumisohjelman toteuttaminen ja vakiinnuttaminen. Kunnassa on asetettu kestävyystavoitteita kestävästä liikkumisesta.</p>
<p>Kulttuurin rooli kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjänä vahvistuu. Lomakausiin kohdentuva taide- ja kulttuuritarjonta lapsille ja nuorille yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Kirjastot kehittyvät lainastosta kohti kuntalaisten elämänsäkaaren eri vaiheissa osallisuutta edistävää sekä sivistyksellisiä ja kulttuurisia perusoikeuksia toteuttavaa monipuolista palvelua.</p>	<p>Nuorten suunnittelema ja toteuttama tapahtuma järjestetään 06/2022.</p> <p>Ikäihmisten kulttuurilähete pilotoidaan toimintavuoden 2022 aikana.</p>
<p>Lasten ja nuorten harrastustoiminnan edistäminen Harrastava koululainen -hankkeen pohjalta. Vahvistetaan ja kehitetään nuorten kohtaamistyötä käynnistämällä Saapas -toiminnan pilotti yhteistyössä Lempäälän seurakunnan kanssa. Koulutetut Saapas -päivystäjät tekevät nuorten kohtaamistyötä sovitusti viikonloppuisin ja loma-aikoina. (THE)</p>	<p>Kulttuuriohjelman toteuttaminen ja vakiinnuttaminen.</p> <p>Kunta on mukana alueellisen kulttuurihyvinvoinnin palvelutarjottimen (Pirkanmaan kulttuuritarjotin) kehittämisessä.</p> <p>Lomakausiin kohdentuva taide- ja kulttuuritarjonta lapsille ja nuorille toteutetaan kolmannen sektorin kanssa keväällä 2022 sovittavien ostopalvelu- ja kumppanuus-sopimuksien avulla.</p> <p>Pääkirjaston kävijämäärän kehittyminen 2022–2024.</p>
	<p>Kirjastossa toteuttavien tapahtumien ja näyttelyiden määrä.</p> <p>Lasten ja nuorten kumppanuuslähtöiset harrastuskerhot lapsille ja nuorille, osallistujat % / vuosiluokkien 1–9 oppilaista. Saapas-toimintaan osallistuvien päivystäjien määrä, tavoite 10.</p>





Tavoite 5: Lisäämme matalan kynnyksen palveluja lasten, nuorten ja perheiden kasvu- ja elinympäristöihin

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Vahvistamme oppilaiden turvallisuuden ja yhteisöön kuulumisen tunnetta, hyvinvointia ja kouluyhteisötaitoja luokanvalvojen säännöllisillä tunneilla (7. vuosiluokka / 1 vuosi viikkotunti) seuraavissa teemoissa:

- Opiskelu- ja koulunkäyntivalmiustaidot
- Ryhmässä toimiminen
- Tunne- ja vuorovaikutustaidot
- Psykkisen, fyysisen ja sosiaalisen turvallisuuden tunne koulu- ja opiskeluyhteisössä
- Turvallisen arjen taidot (THE)

Mittarit

Rehtorit ja opettajat: koordinoivan hyvinvointi ohjaajan (hanke) tekemä kysely prosessin aluksi ja päätteeksi. Tavoite taso 4, arviointiasteikolla 1–5.

Oppilaat: sähköinen palautekysely luokan-valvojen oppitunneista keväällä 2022. tavoite taso 4, arviointiasteikolla 1–5.





Kuva: Saskia Photography

Tavoite 6: Huolehdimme siitä, että kouluissa ja päiväkodeissa pystytään huomioimaan jokainen lapsi ja nuori yksilöllisesti tuen tarpeet ja haasteet huomioiden. Ammattitaitoinen henkilöstö ja kohtuulliset ryhmäkoot mahdollistavat tämän

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Mittari
Tutkintoon valmentava koulutus (TUVA) käynnistyy Virta-kampuksella 1.8.2022 osana oppivelvollisuuden laajentumista Opetus- ja kulttuuriministeriön lukiokoulutuksen yhteyteen haetun järjestämisluvan myötä. TUVA-koulutuksen tavoitteena on tukea lempääläisten nuorten toisen asteen tutkintokoulutukseen siirtymistä yksilöllisen ohjauksen myötä. (THE)	Tutkintoon valmentava koulutus käynnistyy Virta-kampuksella (12 oppilaspaiikkaa). 75 prosenttia opiskelijoista on lempääläisiä.
Lempäälän lukio on vetovoimainen toisen asteen oppilaitos lempääläisten nuorten toisen asteen koulutusvaihtoehtona.	Lempäälän lukio on ensisijainen toisen asteen koulutuksen vaihtoehto 75 prosentille lempääläisille lukiokoulutukseen hakeutuville nuorille yhteishaussa keväällä 2022.





Tavoite 7: Huolehdimme ulkoilureiteistä ja lähiliikuntapaikoista kaikille

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Liikuntapaikkasuunnitelman 2020–2025 mukainen uusien liikuntapaikkojen rakentaminen ja tavoitteellinen niihin kohdentuvien liikuntapaikka-avustusten 2 (ulkopuolinen rahoitus) hakeminen. Suunnittelussa ja toteutuksessa on 1–2 liikuntapaikkahanketta / talousarviovuosi.

Mittari

1–2 liikuntapaikkahanketta on toteutuksessa / talousarviovuosi.

Haetut ja myönnetyt liikuntapaikka-avustukset.

Ulkoilureittien toiminnallisuuden kehittäminen ja sitä kautta käyttäjäryhmien laajentuminen. (THE)

Saadun käyttäjäpalautteen tavoitekeskiarvo 3,8, arviointiasteikolla 1–5.





Tavoite 8: Edistetään kuntalaisten osallisuutta

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Laadimme ympäristönsuojelun edistämissuunnitelman vuosille 2023–2028 yhdessä kuntalaisten kanssa. (THE)

Mittari

Ympäristönsuojelun edistämissuunnitelma hyväksytty viranomaislautakunnassa.

Osallistava budjetointi.

Osallistetaan kuntalaisia eritavoin kunnan toimintaan erilaisilla kumppanuuskyselyillä.

Osallistuvan budjetoinnin toiminta on valmis ja käytössä vuonna 2023.

Pilotointi syksyllä 2022.





Tavoite 9: Vähennämme päihdeongelmia ja edistämme kuntalaisten mielenterveyttä

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Ehkäisevän päihdetyön (EPT) suunnitelma ja vakiinnuttaminen.

Seurataan päihde- ja mielenterveyspalveluihin pääsyä.

Mieli.fi - hyvän mielen kunta toimii työkaluna Lempäälässä [Hyvän mielen kunta - tarkistuslista - MIELI ry.](#)

Mielenterveysstrategian hyödyntäminen ja jalkauttaminen hyvinvointia ja terveyttä (HYTE) edistävässä työssä. [Kansallinen mielenterveysstrategia – THL.](#)





Edellisten lisäksi asetimme seuraavat toimintaamme läpileikkaavat tavoitteet

- Parannamme palveluiden saatavuutta.
- Vahvistamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita.
- Vähennämme lapsiperheiden eriarvoisuutta lisäämällä lasten ja nuorten maksuttomia harrastusmahdollisuuksia (liikunta ja kulttuuri).
- Laadimme toimintaohjeen ennakkovaikutusten arviointiin päätöksenteossa (EVA-menettely).
- Luomme ja ylläpidämme yhteistyötä järjestöjen, elinkeinotoimijoiden ja viranomaisten kanssa.

Kuntalaisten hyvinvoinnin
ja terveyden edistäminen
on meidän kaikkien
yhteinen asia!

